

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **Ing. arch. M. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2013, čj. 11 A 168/2012 - 95,

t a k t o :

- I. Žalobci **se neustanovuje** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.
- II. Kasační stížnost **se zamítá**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Dne 22. 10. 2012 byla městskému soudu doručena žaloba, kterou se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného a zároveň požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. V souvislosti s prokázáním svých majetkových poměrů žalobce doručil dne 20. 11. 2012 městskému soudu Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, Čestné prohlášení ohledně současné situace žalobce a přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2011.

[2] Usnesením ze dne 17. 12. 2012, čj. 11 A 168/2012 – 29, městský soud zamítl jednak žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce. Podle městského soudu bylo prohlášení žalobce o jeho majetkových poměrech nevěrohodné, neboť z něj není jasné, z čeho kryje své výdaje. Proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který svým rozsudkem ze dne 20. 3. 2013, čj. 9 As 3/2013 – 19, napadené usnesení zrušil z důvodu vadného posouzení otázky osvobození od soudních poplatků, jež se přeneslo i do rozhodnutí o návrhu na ustanovení zástupce, a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení.

[3] Městský soud pak dne 17. 5. 2013 vydal usnesení čj. 11 A 168/2012 – 70, kterým opět žádost o osvobození od soudních poplatků i návrh na ustanovení zástupce zamítl. Na základě doplnění skutečností o majetkových poměrech žalobce dospěl městský soud k závěru, že žalobce měl v období od června 2012 do dubna 2013 čistý měsíční příjem ve výši pohybující se kolem 23.000 Kč, což mu i po úhradě jeho pravidelných měsíčních výdajů bez větších potíží umožňovalo uhradit v plné výši soudní poplatek za žaloby. Uvedený pravidelný měsíční příjem mu rovněž umožňoval vytvořit si rezervu na jeho úhradu. Neučinil-li tak, nemůže se následně dovolávat toho, že se mu odpadnutím příjmu ve výši 11.000 Kč měsíčně plynoucím mu od České provincie Tovaryšstva Ježíšova od května 2013 zásadně zhoršila finanční situace. Hodlá-li žalobce bránit svá tvrzená práva soudní cestou, lze na něm i z těchto důvodů právem požadovat, aby si k tomu potřebné prostředky zajistil výkonem pracovní činnosti.

[4] Proti tomuto usnesení žalobce opět brojil kasační stížností, které ovšem Nejvyšší správní soud nevyhověl (rozsudek ze dne 1. 8. 2013, čj. 9 As 63/2013 – 14). Usnesením ze dne 29. 5. 2013, čj. 11 A 168/2012 – 74, pak městský soud vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku ve výši 2.000 Kč za podanou žalobu.

[5] Jelikož žalobce neuhradil soudní poplatek za podanou žalobu ve stanovené lhůtě, městský soud v záhlaví označeným usnesením řízení zastavil.

[6] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení městského soudu o zastavení řízení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Namítal, že citovaným usnesením byla porušena jeho lidská práva, právní tradice, zvyklosti a základní procesní zásady. Tvrdil, že městský soud žalobu odmítl zastavením řízení, aniž by mu dal možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit. Městský soud podle jeho názoru popřel jeho žádost o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, čímž porušil zákon i práva garantovaná Ústavou a mezinárodními smlouvami. V řízení mu nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání konkrétních usnesení či jiných rozhodnutí před jejich vydáním, ačkoliv o to žádal. Současně stěžovatel požádal Nejvyšší správní soud o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[7] Žalovaný se v poskytnuté lhůtě ke kasační stížnosti nevyjádřil.

II.

Právní posouzení Nejvyšším správním soudem

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné. Poté přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud na úvod poznamenává, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem v řízení o kasační stížnosti. Za situace, kdy s předmětem kasačního přezkumu souvisí zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost, tak i na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému, vedlo by k popření cíle, jenž účastník podáním žádosti sledoval, a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, zda účastník měl být od soudních poplatků osvobozen či nikoliv (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, čj. 1 Afs 65/2007 – 37, a ze dne 13. 9. 2007, čj. 9 As 43/2007 – 77).

[11] Kasační soud se tak zabýval pouze žádostí stěžovatele o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Dle § 35 odst. 8 věty první s. ř. s. *„může být navrhovateli, u něhož jsou dány předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, ustanoven zástupce, jímž může být i advokát.“* Z důvodu zamezení řetězení problému zdejší soud neposuzoval, zda jsou u stěžovatele dány předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, ale zabýval se pouze hodnocením, zda je ustanovení zástupce nezbytně třeba k ochraně práv stěžovatele v nynějším řízení. Dospěl přitom k závěru, že tomu tak není. Kasační stížnost splnila v rámci daných možností předepsané náležitosti a lze z ní seznat, z jakého důvodu stěžovatel považuje napadené usnesení krajského soudu za nezákonné. Případné doplnění kasační stížnosti ustanoveným advokátem by pak nemohlo na hodnocení věci Nejvyšším správním soudem nic změnit.

[12] Předmětem přezkumu je v nyní projednávané věci zastavení řízení před městským soudem pro nezaplacení soudního poplatku. Podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, *„nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.“* Městský soud tudíž postupoval v souladu se zákonem, pokud vydal usnesení o zastavení řízení, jelikož ze strany stěžovatele nedošlo v určené lhůtě sedmi dnů k zaplacení soudního poplatku. Zaplacení soudního poplatku je jednou z podmínek řízení, jejíž nesplnění má za následek jeho zastavení (§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích za použití § 47 písm. c) s. ř. s.).

[13] Jedinou kasační námitkou, která směřovala proti rozhodnutí městského soudu o zastavení řízení, je tvrzení stěžovatele, že městský soud jeho žalobu odmítl (zastavením řízení), aniž by mu dal možnost se k věci vyjádřit. Tato námitka však není důvodná, neboť městský soud ve věci samé vůbec meritorně nerozhodoval, a tudíž stěžovatel nemohl být

na svých právech namítaným způsobem zkrácen. Právě z důvodu, že stěžovatel nezaplatil soudní poplatek za podanou žalobu, k čemuž byl ze strany soudu vyzván, řízení dále nepokračovalo, v jeho průběhu nebylo ani nařízeno ústní jednání a soud řízení zastavil.

[14] Pokud jde o námitku, že městský soud popřel žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků, jakož i jeho návrh na ustanovení advokáta, tyto námitky nesměřují proti nyní přezkoumávanému usnesení. Nejvyšší správní soud se těmito námitkami již zabýval v předchozím řízení (viz rozsudek ze dne 1. 8. 2013, čj. 9 As 63/2013 - 14).

III.

Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky stěžovatele nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch, žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu